

مدیریت ورزشی - تابستان ۱۴۰۰
دوره ۱۳، شماره ۲، ص: ۴۲۸ - ۴۰۵
تاریخ دریافت: ۹۶ / ۰۲ / ۰۲
تاریخ پذیرش: ۹۶ / ۰۵ / ۰۷

شناسایی شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی با استفاده از تحلیل تم

سیداسفندیار موسوی^{۱*} - محمد خبیری^۲

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران، ۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

امروزه بازار نقل و انتقالات فوتبال‌های بین‌المللی شده است. هدف از این مطالعه شناسایی شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی است که با روش تحقیق کیفی و با استفاده از تحلیل تم بود. جامعه آماری شامل شش گروه بازیکنان نقل و انتقال شده، مدیران باشگاه‌هایی که در زمان مدیریت آنان بازیکنان نقل و انتقال شده‌اند، رؤسا و دبیران فدراسیون فوتبال فعلی و سابق، کارگزاران بازیکنان، اعضای هیأت علمی با تخصص همزمان بازاریابی و فوتبال، مدیران ارشد ورزش کشور و نمونه‌گیری به روش غیراحتمالی و به دو صورت هدفمند و گلوله‌برفی بود. این مطالعه از بهمن ۱۳۹۴ تا آذر ۱۳۹۵ به مدت ۱۰ ماه طول کشید. نتایج این مطالعه به شناسایی ۶۲ شاخص در شش تم اصلی یعنی نقش عملکرد فنی بازیکن، نقش عوامل غیرفنی بازیکن، نقش فدراسیون ملی، نقش باشگاه، نقش دولت و نقش کارگزار بازیکن در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی منجر شد. در پایان، می‌توان از یافته‌های این مطالعه به‌عنوان معیاری به‌منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف ابعاد بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی بهره برد.

واژه‌های کلیدی

تجارت فوتبال‌های، تحلیل تم صادرات فوتبال‌های، فوتبال‌های ایرانی، نقل و انتقالات فوتبال‌های.

مقدمه

فوتبال از مهم‌ترین ورزش‌ها در سراسر دنیا است (۱۶) و به سبب محبوبیت آن تیم‌های فوتبال حرفه‌ای درآمدهای کلانی کسب می‌کنند (۲۷). امروزه، فوتبال دیگر تفریح و سرگرمی نیست و به صنعتی پول‌ساز تبدیل شده است (۲۸). منابع مالی و پول جزء لازم و ضروری دنیای فوتبال امروز شده است. زمانی که در بخش نخبگی یا در سطح بین‌المللی رقابت می‌شود، دسترسی به منابع مالی تا حدودی توان موفقیت یک باشگاه فوتبال را تعیین می‌کند (۱۷)؛ تا آنجا که شواهد نشان می‌دهد ۳۰ باشگاه پردرآمد فوتبال اروپا ۹۰ درصد قهرمانی لیگ‌های داخلی و لیگ قهرمانان اروپا را در سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳ به دست آورده‌اند (۲۳). یکی از دشواری‌های امروز ورزش کشور ما که به وضوح دیده می‌شود و ذهن محققان و متولیان ورزش کشور را به خود مشغول کرده، درآمدزایی باشگاه‌هاست. در ایران باشگاه‌های ورزشی به خصوص باشگاه‌های فوتبال که در لیگ برتر فعالیت می‌کنند نیز همانند گفته فلاتنر (۲۰۱۱) با کمبود منابع مالی مواجه‌اند. هرچند با حرفه‌ای شدن لیگ برتر فوتبال از فصل ۸۲-۱۳۸۱ باشگاه‌های فوتبال قدم‌های جدی به سمت درآمدزایی برداشته‌اند، اما همچنان از کمبود منابع مالی رنج می‌برند. بیشتر درآمدهای باشگاه‌های فوتبال در ایران به گفته آندرف و استادهور (۲۰۰۰) از منابع سنتی ورزش آماتوری یعنی بلیت‌فروشی، یارانه‌های دولت، تبلیغات، حمایت‌های مالی و حق پخش تلویزیونی است. در تحقیقات جدید و در مدل جدید درآمدزایی ورزش حرفه‌ای، یکی از شیوه‌های درآمدزایی باشگاه‌های حرفه‌ای ورزشی بازار نقل و انتقالات است (۲). علاوه بر این اهمیت نقل و انتقال بازیکنان در درآمدزایی باشگاه‌های برزیلی در بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ نشان می‌دهد که بیشترین منبع درآمدزایی باشگاه‌های فوتبال در برزیل از طریق نقل و انتقال بازیکنان بوده است (۳۲). به نظر می‌رسد این شیوه درآمدزایی می‌تواند منبع مالی ارزشمندی برای تأمین کمبود منابع مالی باشگاه‌های فوتبال در ایران باشد.

در زمینه نقل و انتقالات فوتبال‌لیست‌های تحقیقاتی انجام گرفته است. برای مثال در پژوهشی، ویژگی‌های فردی همچون سن، تعداد دقایقی که بازیکن در یک فصل به میدان می‌روند، تعداد گل‌هایی که در دقایقی که به عنوان بازیکن جانشین به میدان رفته است، تعداد گل‌هایی که بازیکن در کل فصل به ثمر رسانده است، متوسط تعداد دقایق حضور در بازی، متوسط تعداد کارت‌های زرد، متوسط تعداد کارت‌های قرمز، دفاع و دروازه‌بان نبودن، بازیکن راست پا یا چپ پا بودن، تعداد پنالتی‌هایی که دفاع مرتکب می‌شود، تعداد پنالتی‌هایی که بازیکن یا دروازه‌بان می‌گیرد و تعیین حق‌الزحمه ترانسفورها

بازیکنان در ۷۵ تیم رده بالای اروپا^۱ بررسی شد (۳۷). یافته‌های دیگر تحقیقی نشان داد که برای نقل و انتقالات بین‌المللی علاوه بر مراکز آموزشی مانند آکادمی‌ها، ارزان‌قیمت بودن بازیکن، قدرت چانه‌زنی کارگزارها در خرید و فروش بازیکنان، قوانین حقوقی حاکم بر بازار نقل و انتقالات بین‌المللی بازیکنان برزیلی نقش دارند. همچنین در این تحقیق بیان شد که دلیل اصلی صادرات فوتبال‌بست‌های برزیلی به دیگر کشورها، علاوه بر استعداد ورزشی بازیکنان برزیلی، ارزان بودن آنها نیز است (۲۰). در پژوهش دیگری، از جمله معیارهای انتخاب بازیکن برای تیم فوتبال معیارهای چندگانه شامل مهارت‌های فردی بازیکن، آمارهای عملکرد، آمادگی جسمانی، عوامل روانی و تعداد مصدومیت‌های بازیکن در میان سایر عوامل به مریبان پیشنهاد شد (۴۳). محقق دیگری اظهار می‌دارد که با توجه ارتباط دوطرفه موفقیت مالی و درآمدهای مالی تیم‌های ورزشی، باشگاه‌ها در تجارت فوتبال اروپا شانس‌های برنده شدن خود را برای موفقیت در بخش مالی از طریق استخدام بازیکن با استعداد افزایش می‌دهند (۳۰).

با توجه به اهمیت بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بست‌ها در درآمدزایی باشگاه‌ها، تعیین شاخص‌های چنین بازاری ضرورت بسیار مهمی در ارزیابی وضعیت بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بست‌های ایرانی برای دست‌اندرکاران و برنامه‌ریزان حوزه اقتصاد ورزش به‌خصوص در باشگاه‌های فوتبال ایران است. در راستای درآمدزایی از طریق بازار نقل و انتقالات، مدیران باشگاه‌ها فوتبال به‌منظور برنامه‌ریزی به اطلاعات جامع، صحیح و کافی و به‌روز نیاز دارند که این اطلاعات را از طریق جمع‌آوری و ثبت داده و محاسبه شاخص‌ها و مقایسه با استانداردها، تحلیل و تفسیر علمی و در نهایت بازخورد به‌دست می‌آورند. به همین دلیل، ایجاد شاخص‌های مختلف و استفاده از آنها در سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی درآمدزایی باشگاه ضروری به‌نظر می‌رسد.

شاخص‌ها، متغیرهایی هستند که در اندازه‌گیری میزان تغییرات به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم به‌کار می‌روند. به‌عبارت دیگر، شاخص‌ها متغیرهایی هستند که بیانگر و نشان‌دهنده شرایط موجودند، بنابراین می‌توانند برای اندازه‌گیری تغییرات به‌کار روند (۲۶). شاخص‌های معتبر بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بست‌ها علاوه بر بیان تغییرات و پیشرفت برنامه‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی، امکان نظارت بر وضعیت موجود را فراهم می‌کند و به نظام نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بست‌های کشور این امکان را می‌دهد تا معلوم کند که امروز وضعیت فوتبال‌بست‌های ایرانی در بازار بین‌المللی چگونه است و کدام مسیر

---

1. Top 75 of European football teams

را به سمت فردای مطلوب ترسیم کند. بنابراین این مطالعه برای تعیین و ارائه شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی انجام گرفت تا با استفاده از این شاخص‌ها، بتوان در جهت افزایش سهم بیشتر باشگاه‌های ایرانی، ارزیابی برنامه‌ها و تحلیل مشکلات بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی گام اساسی برداشت.

روش‌شناسی

هدف از تحقیق حاضر شناسایی شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی بود. با توجه به اکتشافی بودن موضوع تحقیق و اینکه بخش عمده‌ای از این شاخص‌ها پیش از مصاحبه مشخص نبود و مستندات زیادی برای مطالعه و ایجاد شناخت بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی وجود نداشت، از تحقیق کیفی با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد.

جامعه آماری تحقیق شامل شش گروه بازیکنان نقل و انتقال شده، مدیران باشگاه‌هایی که در زمان مدیریت آنان بازیکنان نقل و انتقال شده‌اند، رؤسا و دبیران فدراسیون فوتبال فعلی و سابق، کارگزاران بازیکنان، اعضای هیأت علمی با تخصص همزمان بازاریابی و فوتبال و مدیران ارشد ورزش کشور بود. این مطالعه از بهمن ۱۳۹۴ تا آذر ۱۳۹۵ به مدت ۱۰ ماه طول کشید. نمونه‌گیری به روش غیراحتمالی و به دو صورت هدفمند و گلوله‌برفی بود. به منظور انتخاب هدفمند مصاحبه‌شونده‌ها در ابتدا فهرستی از افراد توانمند در حوزه بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی توسط محقق تهیه شد و سپس با مراجعه به آنان در صورت تمایل مصاحبه انجام گرفت. در فرایند مصاحبه با افراد موردنظر در صورتی که آنان فرد موردنظر دیگری را که تخصصی در زمینه نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی داشت، معرفی می‌کردند، در صورت لزوم با وی نیز مصاحبه صورت می‌گرفت. شایان ذکر است که مطابق فرایند تحقیق کیفی به منظور پربار تر شدن داده‌ها سعی شد، گروه‌های متنوعی مورد مصاحبه قرار گیرند تا از سوگیری داده‌ها جلوگیری شود. نمونه‌گیری و مصاحبه تا جایی تداوم یافت که کفایت و اشباع داده‌ها صورت گرفت و محقق دریات نمونه‌های بعدی اطلاعات متمایزی در اختیار وی نخواهند گذاشت (۴۰). به‌طور کلی عنوان شده که با توجه به زمان و منابع قابل دسترس، تعداد (± 10 ۱۵) نمونه برای مصاحبه کافی است. تعداد نمونه‌ها در تحقیق حاضر ۲۱ نفر بود و زمان مصاحبه‌ها بین ۳۰ تا ۶۰ دقیقه به طول انجامید.

روش جمع‌آوری داده‌ها، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته^۱ بود. این نوع مصاحبه به دلیل انعطاف‌پذیری و عمیق بودن داده‌ها، برای پژوهش کیفی مناسب است (۹). در فرایند مصاحبه نیز سؤالات به‌ترتیبی در مصاحبه‌ها مطرح شد که از نظام منطقی برخوردار باشند. همچنین در فرایند مصاحبه‌ها با توجه به اینکه مصاحبه‌شوندگان اجازه ضبط صوتی مصاحبه را ندادند، محقق از شیوه یادداشت‌برداری^۲ استفاده کرد و مفاهیم و مضامین مدنظر مصاحبه‌شونده یادداشت و ثبت شد.

روش تحلیل داده‌ها بر مبنای روش تحلیل تم^۳ بود. تحلیل تم نوعی تحلیل محتوای داده‌هاست که طبقه‌بندی براساس موضوعات انجام می‌گیرد. به‌منظور اطمینان از پایایی نتایج مصاحبه‌ها، پس از کدگذاری اولیه و در فاصله زمانی کوتاهی کدگذاری‌ها بازبینی شد. همچنین از یکی دانشجویان دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا به‌عنوان همکار پژوهش (کدگذار) در پژوهش مشارکت کرده و در بازبینی کدگذاری‌ها کمک کند. به‌منظور اطمینان از اعتبار و روایی مصاحبه‌ها تلاش شد تا پیش از مصاحبه، ادبیات موضوعی بازار نقل و انتقالات فوتبال‌لیست‌ها بررسی شود تا سؤالات مصاحبه بر مبنای مطالعات نظری قبلی ارائه شود. علاوه بر این، پس از تحلیل و تم‌بندی داده‌ها، نتایج به ۸ نفر از مشارکت‌کنندگان ارائه شد و نظرهای تکمیلی آن‌ها دریافت شد.

یافته‌ها

توزیع فراوانی افراد مصاحبه‌شونده در شش گروه بازیکنان نقل و انتقال‌شده، رئیس و دبیر فدراسیون فوتبال، کارگزار بازیکنان نقل و انتقال‌شده، اعضا هیأت علمی با تخصص همزمان بازاریابی و فوتبال، مدیران ارشد ورزش کشور و مدیر عامل باشگاه به‌ترتیب ۲۸/۵۷، ۹/۲۵، ۱۴/۲۸، ۲۳/۸۰، ۹/۵۲ و ۹/۵۲ درصد بود (جدول ۱).

در ادامه به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از مصاحبه‌ها، از تکنیک تحلیل تم استفاده شد. تحلیل تم روشی برای تعیین، تحلیل و بیان الگوهای (تم‌ها) موجود درون داده‌هاست. این روش در حداقل خود داده‌ها را سازماندهی و در قالب جزئیات توصیف می‌کند، اما می‌تواند از این فراتر رود و جنبه‌های مختلف موضوع پژوهش را تفسیر کند. در پژوهش حاضر در مرحله اول، داده‌های مصاحبه مطالعه، مرور و

-
1. Semi structured interview
  2. Memroing
  3. Theme Analysis

بررسی شده و کدهای اولیه آنها استخراج شد. در مرحله بعد کدهای مختلف در قالب تم‌های اولیه و هریک از تم‌های اولیه نیز در قالب تم‌های اصلی تعیین شدند. تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به تدوین ۶ گروه یا تم اصلی و ۶۲ تم فرعی منجر شده است که در جدول ۲ قابل ملاحظه‌اند.

جدول ۱. توزیع فراوانی افراد مصاحبه شونده

درصد	تعداد	افراد مصاحبه‌شونده
۲۸/۵۷	۶	بازیکن نقل و انتقال شده (به لیگ‌های ایتالیا، بلژیک، مجارستان، امارات، قطر و کویت)
۹/۵۲	۲	رئیس و دبیر فدراسیون فوتبال
۱۴/۲۸	۳	کارگزار بازیکنان نقل و انتقال شده
۲۳/۸۰	۵	اعضا هیأت علمی با تخصص همزمان بازاریابی و فوتبال
۹/۵۲	۲	مدیران ارشد ورزش کشور (وزیر ورزش فعلی و رئیس اسبق کمیته ملی المپیک)
۹/۵۲	۲	مدیر عامل باشگاه
۱۰۰	۲۱	مجموع

جدول ۲. مؤلفه‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بلیست‌های ایرانی

تم‌های اصلی (مؤلفه‌ها)	تم‌های فرعی (شاخص‌ها)
نقش عملکرد فنی بازیکن در نقل و انتقال	۱. تعداد حضور در رده‌های مختلف ملی
	۲. سابقه بازی در باشگاه‌های معتبر داخلی و بین‌المللی
	۳. عضویت در تیم ملی قبل از نقل و انتقال شدن
	۴. موقعیت بازیکن در زمین (پست بازیکن)
	۵. توانایی بازی با هر دو پا (برای مهاجم و هافبک، مدافع)
	۶. تعداد بازی در آخرین فصل منتهی به نقل و انتقال شدن
	۷. تعداد پنالتی‌ها روی بازیکن (مهاجم و هافبک)
	۸. تعداد پاس گل (برای مهاجم و هافبک)
	۹. تعداد گل زده (برای مهاجم و هافبک)
	۱۰. درصد تکل صحیح (برای مدافع)
	۱۱. تعداد گل خورده کمتر (برای دروازه‌بان)
	۱۲. تعداد پنالتی‌های گرفته‌شده توسط دروازه‌بان
	۱۳. آمادگی جسمانی
	۱۴. تعداد مصدومیت در سال منتهی به نقل و انتقال شدن
	۱۵. تعداد کارت زرد و قرمز

ادامه جدول ۲. مؤلفه‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌بست‌های ایرانی

تم‌های اصلی (مؤلفه‌ها)	تم‌های فرعی (شاخص‌ها)
نقش عملکرد غیرفنی بازیکن در نقل و انتقال	۱۶. جذابیت ظاهر
	۱۷. داشتن تناسب اندام
	۱۸. سن کمتر از ۲۶ سال
	۱۹. تمایل بازیکن به نقل انتقال شدن
	۲۰. سخت‌کوشی (پشتکار داشتن)
	۲۱. داشتن اهداف بلند (مثلاً بهترین بازیکن تیم، بهترین بازیکن کشور، بهترین بازیکن قاره)
	۲۲. سرسختی ذهنی
	۲۳. دستمزد (مبلغ) درخواستی
	۲۴. آشنایی با زبان کشور مقصد
	۲۵. آب‌وهوای کشور مقصد
	۲۶. قرابت فرهنگی کشور مقصد
	۲۷. حمایت اجتماعی
	نقش فدراسیون ملی فوتبال در نقل و انتقال
۲۹. حضور موفق در جام جهانی	
۳۰. راه‌یابی به بازی‌های المپیک	
۳۱. حضور موفق در بازی‌های المپیک	
۳۲. راه‌یابی به جام جهانی زیر ۲۱ سال	
۳۳. حضور موفق در جام جهانی زیر ۲۱ سال	
۳۴. راه‌یابی به جام جهانی زیر ۱۷ سال	
۳۵. حضور موفق در جام جهانی زیر ۱۷ سال	
۳۶. برگزاری تورنمنت‌های بین‌المللی	
۳۷. عملکرد موفقیت‌آمیز در تورنمنت‌های بین‌المللی	
۳۸. وضعیت و جایگاه تیم در عرصه بین‌الملل (رتبه‌بندی فیفا)	
۳۹. شناسایی آکادمی‌های نقل و انتقال محور	
۴۰. حمایت مالی از آکادمی‌های نقل و انتقال محور	
۴۱. توانمندسازی کارگزار بازیکنان	

ادامه جدول ۲. مؤلفه‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌لیست‌های ایرانی

تم‌های اصلی (مؤلفه‌ها)	تم‌های فرعی (شاخص‌ها)
نقش باشگاه در نقل و انتقال	۴۲. تشکیل کارگروه نقل و انتقال فوتبال‌لیست برای بازاریابی بازیکنان آماده نقل و انتقال
	۴۳. شرکت در بازی‌های رسمی بین‌المللی (قاره‌ای و بین‌قاره‌ای)
	۴۴. بازی دادن به استعداد‌های جوان (زیر ۲۳ سال) در مسابقات رسمی
	۴۵. انتخاب از مربیان کارآزموده بین‌المللی
	۴۶. شایسته‌سالاری باشگاه در انتخاب مربی / کادر فنی
	۴۷. ثبات مدیریت باشگاه
	۴۸. داشتن استراتژی برای نقل و انتقال بین‌المللی
	۴۹. کسب رتبه اول تا سوم در فصل قبل لیگ برتر
	۵۰. حضور موفق در لیگ قهرمانان آسیا
	۵۱. استخدام بازیکنان باکیفیت خارجی
نقش دولت در نقل و انتقال	۵۲. مشارکت آکادمی باشگاه با باشگاه‌های استعداد یاب اروپایی
	۵۳. تسهیل قوانین نظام وظیفه عمومی برای نقل و انتقال فوتبال‌لیست
	۵۴. خصوصی‌سازی باشگاه‌های فوتبال
	۵۵. حمایت مالی از باشگاه
	۵۶. تشویق‌های مالی
	۵۷. خط‌مشی‌های مالیاتی برای باشگاه
	۵۸. مشاوره به بازیکن در انتخاب باشگاه مقصد
نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال	۵۹. کمک به بازیکن در تعیین حقوق (دستمزد) بازیکن
	۶۰. مهارت در زبان‌های بین‌المللی
	۶۱. ارتباطات گسترده
	۶۲. به‌روز بودن اطلاعات مدیر برنامه در نقل و انتقال بازیکن

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف شناسایی شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌لیست‌های ایرانی با استفاده از تحلیل تم انجام گرفت. نتایج این مطالعه به شناسایی ۶۲ شاخص در شش تم اصلی یعنی نقش عملکرد فنی بازیکن، نقش عوامل غیرفنی بازیکن، نقش فدراسیون ملی، نقش باشگاه، نقش دولت و نقش کارگزار بازیکن در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌لیست‌های ایرانی منجر شد.

یکی از این تم‌های اصلی در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی، عملکرد فنی بازیکن است. عملکرد فنی بازیکن به مهارت‌های تخصصی فوتبال‌یست در زمین بازی اشاره دارد. طبق نتایج مطالعه حاضر ۱۵ شاخص در این تم اصلی قرار گرفتند. تعداد حضور در رده‌های مختلف ملی از شاخص‌هایی است که در عوامل فنی بازیکن به آن اشاره شده است. در همین زمینه، یوان (۲۰۱۳) بیان می‌دارد بازیکنانی که در تیم‌های ملی قوی‌تری حضور دارند و تعداد بازی زیادتری در تیم‌های ملی انجام می‌دهند، گران‌تر از بازیکنانی هستند که یا در تیم ملی حضور ندارند یا حضور ضعیفی دارند (۴۴). بنابراین منطقی است که گفته شود هرچه تعداد بازی‌های ملی یک فوتبال‌یست بیشتر باشد، احتمال نقل و انتقال وی افزایش می‌یابد.

سابقه بازی در باشگاه‌های معتبر داخلی و بین‌المللی یکی دیگر از شاخص‌های است که شناسایی شد. با توجه به اینکه اغلب باشگاه‌های معتبر داخلی و بین‌المللی بازیکنان با کیفیتی را استخدام می‌کنند، بنابراین سابقه بازی در چنین باشگاه‌هایی نشان می‌دهد از کیفیت بالایی برخوردار بوده‌اند. از این رو، به نظر می‌رسد سابقه بازی در باشگاه‌های معتبر داخلی و بین‌المللی شاخص مناسبی برای نقل و انتقال بازیکن باشد.

عضویت در تیم ملی قبل از نقل و انتقال، از دیگر شاخص‌هایی است که در عوامل فنی بازیکن به آن اشاره شده است. عضویت در تیم ملی قبل از نقل و انتقال شدن علاوه بر اینکه نشان می‌دهد بازیکن در کشور خود از کیفیت بالایی برخوردار است، شانس نیز در اختیار او قرار می‌دهد تا در بازی‌های بین‌المللی دیده شود.

دو پا بودن به دو صورت می‌تواند بر دستمزد بازیکنان اثر داشته باشد. اول، دو پا بودن ممکن است به‌طور مستقیم بر عملکرد بازیکن تأثیر داشته باشد. برای مثال، مهاجمانی که به آنها پول داده می‌شود تا گل بزنند و گل‌سازی کنند، در صورتی که از هر دو پا استفاده کنند، می‌توانند بهتر و با دقت بیشتری فضاسازی کرده و برای گل زدن حمله کنند. هافبک‌ها و مدافعان در صورتی که بر هر دو مسلط باشند، ممکن است بهتر تکل بزنند و با دقت بیشتری پاس دهند. دو پا بودن اگرچه خدادادی است، تا حدی می‌توان آن را یاد گرفت و توسعه داد.

تعداد پاس گل (برای مهاجم و هافبک) یکی از دیگر عوامل فنی در نقل و انتقال بازیکن گزارش شده است. رشیدکالا^۱ (۲۰۱۵) نیز بیان می‌دارد که کمک به بازیکن در به ثمر رساندن گل اثر معناداری در میزان پرداخت نقل و انتقال بازیکن دارد (۳۳) و چون گل‌سازی اغلب همانند گل زدن مهم است و شگفت‌آور نیست که سازنده گل مثل خود گل زدن عامل مهمی در میزان پرداخت نقل و انتقال باشد. هافبک‌ها هر فصل براساس تعداد پاس گل قضاوت می‌شوند، بنابراین هافبکی که تعداد پاس گل بیشتری ایجاد کند، باشگاه خریدار حاضر است پول بیشتری را برای به خدمت گرفتن او بپردازد.

تعداد مصدومیت در سال منتهی به نقل و انتقال شدن، از دیگر عوامل فنی در نقل و انتقال بازیکن گزارش شده است. این یافته یا یافته کارمیکائیل و همکاران^۲ (۱۹۹۹) همخوان و با یافته هربرگر و ودلیچ^۳ (۲۰۱۶) ناهمخوان است. هربرگر و ودلیچ (۲۰۱۶) به این نتیجه دست یافتند که بین تعداد مصدومیت و ارزش بازیکن در بازار نقل و انتقالات ارتباط معناداری وجود ندارد (۲۲). این در حالی بود که این یافته خلاف فرض اولیه آنها بود. آنها توضیح دادند که بازیکن بسیار مستعد چون مدام در معرض حمله سایر بازیکنان رقیب است، بنابراین بیشتر مصدوم می‌شود. با این حال، باشگاه‌ها تمایل دارند به سبب توانایی‌های استثنایی آنها به این بازیکنان پول بیشتری بپردازند (۲۲). از این رو یافته این تحقیق مبنی بر اثر تعداد مصدومیت بر احتمال کاهش نقل و انتقال شدن بازیکن منطقی به نظر می‌رسد.

با وجود اهمیت تکنیک‌ها و تاکتیک‌ها، آمادگی جسمانی در ورزش فوتبال اهمیت ویژه‌ای دارد و بازیکنان در اجرای مهارت‌های فردی و تیمی به آن نیازمندند. اجزای آمادگی جسمانی که در بازی فوتبال نقش اساسی ایفا می‌کنند عبارت‌اند از: انعطاف‌پذیری، قدرت عضلانی، توان، چابکی، سرعت، استقامت عضلانی، استقامت قلبی-تنفسی توانایی تکرار دوهای سرعتی (RSA)^۴ (۴۵). بازیکنان در سطح بالای فوتبال نیازمند آمادگی جسمانی لازم برای اجرای مهارت‌های فنی خود هستند. از این رو یافته تحقیق حاضر مبنی بر شاخص آمادگی جسمانی برای نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌لیست‌های ایرانی، منطقی است. تعداد بازی در آخرین فصل منتهی به نقل و انتقال شدن شاخص دیگر مؤثر شاخص‌های نقل و انتقال بازیکن گزارش شد. این یافته با یافته‌های کارمیکائیل و توماس^۵ (۱۹۹۳) و دابسون و گودارد^۶ (۲۰۱۱)

-
1. Rachid Kalla
  2. Carmichael
  3. Herberger & Wedlich
  4. Repeated Sprints Ability
  5. Carmichael & Thomas
  6. Dobson & Goddard

همخوان است. دلیل اهمیت حضور بازیکن به‌عنوان شاخصی مهم این است که وقتی تعداد دقایق حضور یک بازیکن زیاد باشد، نشان می‌دهد که بازیکن از کیفیت بالای فنی برخوردار است. بنابراین تعداد دقایق حضور در بازی از عواملی است که می‌تواند بر نقل و انتقالات بین‌المللی بازیکنان فوتبال اثرگذار باشد.

تعداد گل زده توسط بازیکن در فصل قبل یکی دیگر از توانایی‌های فنی بازیکن شناسایی شد. این یافته با یافته‌های کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳) و دابسون و گودارد (۲۰۱۱) همخوان و با یافته رویج و ون‌اوفم (۲۰۱۵) ناهمخوان است. رویج و ون‌اوفم (۲۰۱۵) نیز یافته خود در زمینه عدم تأثیر تعداد گل‌زده بر نقل و انتقال بازیکن را تعجب‌آور اعلام کردند (۳۷). هرچند ری (۲۰۰۹) بیان می‌دارد که تعداد گل زده برای مهاجم اهمیت بیشتری دارد تا برای هافبک، مدافع و دروازه‌بان، چراکه مسئولیت مهاجم، گلزنی است، درحالی‌که سایر پست‌ها در فوتبال (هافبک، مدافع و دروازه‌بان) مسئولیت‌های جداگانه دارند (۳۴). بنابراین به‌نظر می‌رسد که رویج و ون‌اوفم (۲۰۱۵) اثر پست‌های مختلف را در نقل و انتقال شدن بازیکن نادیده گرفته است، ازاین‌رو یکی از ضعف‌های تحقیق وی است. اما در تحقیق حاضر چنین موضوعی مدنظر قرار گرفته بود، بنابراین یافته تحقیق حاضر منطقی است.

تعداد پنالتی‌ها روی بازیکن (مهاجم و هافبک) یکی دیگر از توانایی‌های فنی بازیکن شناسایی شد. آنجایی که از یک طرف، هدف اصلی یک تیم فوتبال پیروزی است و پیروزی از طریق گل زدن به‌دست می‌آید و از طرف دیگر چون بیشتر پنالتی‌ها به گل منجر می‌شوند، ازاین‌رو گرفتن پنالتی توسط مهاجمان و هافبک‌ها شانس گل زدن را بیشتر می‌کند. ازاین‌رو، می‌توان گفت هرچه تعداد پنالتی روی بازیکنی بیشتر باشد، احتمال نقل و انتقال چنین بازیکنی افزایش می‌یابد.

تعداد گل خورده کمتر (برای دروازه‌بان) یکی دیگر از توانایی‌های فنی برای نقل و انتقال دروازه‌بان شناسایی شد. این یافته با یافته فرانک و نوئیش (۲۰۱۲) همخوان است. دروازه‌بان از بازیکنان بسیار کلیدی در بازی فوتبال است. در واقع نه‌تنها وظیفه اصلی دروازه‌بان، بلکه وظیفه اصلی تمام کل تیم است که از گل خوردن جلوگیری کنند. بنابراین، مهم‌ترین معیار برای دروازه‌بان خوب، تعداد گل خورده کمتر است. بنابراین منطقی به‌نظر می‌رسد که گفته شود اگر دروازه‌بانی تعداد گل خورده کمتری داشته باشد، احتمال نقل و انتقال او زیاد است.

1. Ruijg & Van Ophem
2. Rey
3. Franck & Nuesch

تعداد پنالتی‌های گرفته‌شده توسط دروازه‌بان یکی دیگر از توانایی‌های فنی برای نقل و انتقال دروازه‌بان شناسایی شد. یکی دیگر از معیارهایی که نشان می‌دهد دروازه‌بانی از کیفیت بالایی برخوردار است، تعداد پنالتی‌های گرفته‌شده توسط اوست. در اینجا نیز منطقی است اگر گفته شود هرچه دروازه‌بان تعداد پنالتی‌های بیشتری بگیرد، احتمال نقل و انتقال او بیشتر می‌شود.

پست بازیکن که به چهار دسته‌بندی مهاجم، هافبک، مدافع و دروازه‌بان تقسیم می‌شوند نیز شاخص دیگر نقل و انتقال بازیکن شناسایی شد. این یافته با یافته‌های کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳) و هربرگر و ودلیچ (۲۰۱۶) همخوان است. برای نمونه دروازه‌بان به نسبت مهاجم، هافبک و مدافع احتمالاً کمتر به فروش برسد. دو دلیل می‌توان برای این یافته ذکر کرد: دلیل اول اینکه معمولاً مدیران باشگاه‌ها و هواداران بازی هجومی را می‌پسندند، از این رو تمایل به خرید بازیکن مهاجم و هافبک بیشتر از دو موقعیت دفاع و دروازه‌بان است. دلیل دیگر شاید این باشد که با توجه اینکه ۱۱ بازیکن در زمین فوتبال هستند و تنها یک دروازه‌بان وجود دارد و این دروازه‌بان تنها قابلیت در یک پست را دارد، درحالی‌که در بقیه پست‌ها مانند مدافع و هافبک حداقل به سه تا چهار بازیکن نیاز است، بنابراین باشگاه‌ها اقبال کمتری به خرید دروازه‌بان دارند تا سایر پست‌های دیگر.

درصد تکل صحیح (برای مدافع) یکی دیگر از توانایی‌های فنی بازیکن شناسایی شد. این یافته با یافته‌های لهن و شولز^۱ (۲۰۰۵) همخوان و با یافته‌های هربرگر و ودلیچ (۲۰۱۶) ناهمخوان است. یافته‌های هربرگر و ودلیچ (۲۰۱۶) نشان داد بین تعداد کارت زرد و کارت قرمز (اخراج از بازی) با ارزش بازیکنان در بازار ارتباط معناداری وجود ندارد. در مقابل، لهن و شولز (۲۰۰۵) نشان داد که درصد تکل صحیح برای مدافع می‌تواند حقوق یک مدافع در بازار نقل و انتقال را افزایش دهد. از آنجا که یکی از مهارت‌های فنی مدافع تکل صحیح است که می‌تواند از حمله تیم حریف جلوگیری کند، منطقی به نظر می‌رسد که تعداد تکل صحیح برای یک مدافع برای نقل و انتقال یک مدافع مهم تلقی شود.

۱۲ شاخص در تم عوامل غیرفنی بازیکن قرار گرفتند. عوامل غیرفنی به سایر ویژگی‌ها غیر از عوامل فنی بازیکن اشاره دارد. جذابیت ظاهری و تناسب اندام بازیکن به جذابیت فارغ از ورزش ورزشکار اشاره دارد و شامل جذابیت فیزیکی و اندام ورزشی است. جذابیت ظاهری و تناسب اندام بازیکن از عواملی است که می‌توان برای حضور تماشاگر در ورزشگاه از آن استفاده کرد (۳). تحقیق دیگری نیز در زمینه

---

1. Lehman & Schulze

ویژگی‌های جسمانی مثل قد با درآمد و نیز ارتباط ویژگی‌های ذهنی مثل زیبایی با حقوق وجود دارد (۵). علاوه بر این، باشگاه‌های خارجی چون از حضور بازیکنان به‌عنوان ابزار صحنه‌گذار در تبلیغات استفاده می‌کنند، به‌نظر می‌رسد هنگام استخدام بازیکن به تناسب اندام و جذابیت ظاهری نیز توجه داشته باشند. داشتن سن کمتر از ۲۶ سال یکی از مواردی است که در عوامل غیرفنی بازیکن به آن اشاره شده است. این یافته منطقی به‌نظر می‌رسد، چراکه هرچه سن بازیکن کمتر باشد، احتمال پیشرفت بازیکن بیشتر است و در صورت پیشرفت بازیکن، باشگاه می‌تواند درآمد بیشتری از فروش بازیکن خود کسب کند. اما اگر سن بازیکن بین ۳۰ تا ۳۵ سال بیشتر باشد، چون به پایان حرفه خود نزدیک می‌شود (۶)، احتمال آسیب‌دیدگی او هم بیشتر می‌شود (۴۴). این یافته، یافته‌های کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳)، دابسون و گودارد (۲۰۱۱) و پرونی و زایا^۱ (۲۰۱۴) را تأیید می‌کند. کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳) دلیل اصلی خرید بازیکنان جوان را آینده روشن آنها می‌دانند (۷). از این‌رو سن عامل مهمی در نقل و انتقال بازیکن است، هرچه بازیکن مسن‌تر شود، احتمال نقل و انتقال بازیکن کاهش می‌یابد.

یافته دیگر این تحقیق نشان داد که چهار شاخص تمایل بازیکن به انتقال، داشتن اهداف بلند، سخت‌کوشی و سرسختی ذهنی^۲، از دیگر شاخص‌های مؤثر بر نقل و انتقال فوتبال‌بالیست‌های ایرانی است. این یافته با یافته‌های کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳) و آندراس^۳ (۲۰۰۳) همخوان است. کارمیکائیل و توماس (۱۹۹۳) در تحقیق خود به متغیر «عوامل ذهنی» بازیکن به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر بر نقل و انتقال بازیکن اشاره می‌کند (۷). در واقع این چهار شاخص جزء ویژگی‌های روان‌شناختی ورزشکار است. محققان عوامل روان‌شناختی را تعیین‌کننده ظرفیت ورزشکار برای موفقیت ورزشی (۳۸) و بهبود عملکرد ورزشی (۲۹) می‌دانند.

دستمزد (مبلغ) درخواستی از شاخص‌هایی است که در تم عوامل غیرفنی بازیکن به آن اشاره شده است. دستمزد (مبلغ) درخواستی بازیکن مقدار مبلغی است که یک بازیکن در ازای آن حاضر است به تیم دیگر منتقل شود. به‌نظر می‌رسد هرچه قیمت بازیکن پایین‌تر باشد، احتمال نقل و انتقال چنین بازیکنی بیشتر می‌شود؛ چنانچه دامو^۴ (۲۰۱۴) بیان می‌دارد دلیل اصلی صادرات فوتبال‌بالیست از برزیل به دیگر

1. Proni & Zaia
2. Mental Toughness
3. András
4. Damo

کشورها علاوه بر استعداد ورزشی بازیکنان برزیلی، ارزان بودن آنها نیز است (۱۰). همچنین داربی (۲۰۱۲) یکی از عوامل نقل و انتقال بازیکنان غنایی به لیگ‌های اروپایی را قیمت پایین آنها می‌داند (۱۲). با توجه به این یافته، برای نقل و انتقال بیشتر بازیکنان ایرانی در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی، باید از راهبرد قیمت‌گذاری نفوذی یا ارزان بودن فوتبالیست‌های ایرانی استفاده شود.

آشنایی با زبان کشور مقصد، آب‌وهوای کشور مقصد و قرابت فرهنگی کشور مقصد از دیگر شاخص‌های استخراج‌شده در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالیست‌هاست. در همین زمینه گولبرندسون و گولبرندسون^۲ (۲۰۱۱) بیان می‌دارند که در نقل و انتقالات بین‌المللی فرهنگ، شرایط جوی و زبان نقش مهمی در بهزیستی بازیکن دارد (۲۰). این عوامل زمانی که یک بازیکن با نقل و انتقال احتمالی روبه‌روست، اهمیت پیدا می‌کند. تمرکز بازیکنان برزیلی شاغل در اروپا بیشتر در پرتغال و بازیکنان آرژانتینی شاغل در اروپا بیشتر در اسپانیا و ایتالیا شاهد این ادعاست (۲۰). مک‌گاورن^۳ (۲۰۰۲) نیز بیان می‌دارد که بیشتر بازیکنان خارجی در لیگ برتر انگلستان، بازیکنانی از کشورهای اروپایی شمالی و اسکاندیناوی، بریتانیای کبیر و ایالات متحده آمریکا هستند که مشترکات زبانی و فرهنگی دارند (۲۵). علاوه بر این داربی (۲۰۱۳) دلیل حضور فوتبالیست‌های آفریقایی در لیگ فرانسه را آشنایی با زبان کشور مقصد (زبان فرانسوی)، مستعمره بودن این کشورها (قرابت فرهنگی) بیان می‌کنند (۲۰۱۳).

حمایت اجتماعی^۴ نیز از دیگر شاخص‌های بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالیست‌ها گزارش شد. محققان حمایت اجتماعی را تبادلات بین‌فردی می‌دانند که شامل عاطفه، تأیید و تصدیق، مساعدت و یاری، تشویق و اعتبار دادن به احساسات است (۲۲). در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالیست‌ها، حمایت اجتماعی می‌تواند تشویق بازیکنان پیشین نقل و انتقال‌شده، روزنامه‌ها، مربیان تیم ملی و باشگاه شاغل فعلی باشد، بدین‌صورت که آنها با تشویق‌های خود بستری را فراهم می‌کنند تا بازیکن با انگیزه فراوان برای نقل و انتقال تلاش کند.

نقش فدراسیون فوتبال نیز به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های دیگر در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالیست‌های ایرانی شناسایی شد. ۱۴ شاخص در مؤلفه نقش فدراسیون فوتبال قرار گرفتند. همان‌طور که یافته‌ها نشان داد، نقش فدراسیون فوتبال در راه‌یابی به جام جهانی، حضور موفق در جام

1. Darby
2. Gulbrandsen & Gulbrandsen
3. McGovern
4. Social Support

جهانی، راه‌یابی به بازی‌های المپیک، حضور موفق در بازی‌های المپیک، راه‌یابی به جام جهانی زیر ۲۱ سال، حضور موفق در جام جهانی زیر ۲۱ سال، راه‌یابی به جام جهانی زیر ۱۷ سال، حضور موفق در جام جهانی زیر ۱۷ سال، برگزاری تورنمنت‌های بین‌المللی، عملکرد موفقیت‌آمیز در تورنمنت‌های بین‌المللی، وضعیت و جایگاه تیم در عرصه بین‌الملل (رتبه‌بندی فیفا) بسیار بااهمیت است. از آنجا که وقتی بازی‌های جام جهانی در رده‌های مختلف انجام می‌گیرد استعدادیابان تیم‌های مختلف ورزشی سراسر دنیا در محل برگزاری حضور پیدا می‌کنند و بازیکنان بااستعداد را شناسایی و برای نقل و انتقال آنها به تیم‌های خود فعالیت خود را شروع می‌کنند. در همین زمینه داربی (۲۰۱۲) یکی از دلایل استقبال بازار نقل و انتقالات بین‌المللی از بازیکنان غنایی در بازار بین‌المللی نقل و انتقالات فوتبال‌ها را موفقیت تیم فوتبال غنا در بازی‌های جام جهانی زیر ۱۷ سال دانست (۱۲). بنابراین عملکرد موفقیت‌آمیز تیم ملی عامل مهمی برای نقل و انتقال بازیکنان محسوب می‌شود. به‌همین ترتیب، نقل و انتقال ۱۸ نفر از ۲۲ فوتبال‌های ایرانی حاضر در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه، نقل و انتقال ۱۴ نفر از ۲۳ فوتبال‌های ایرانی جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان، نقل و انتقال ۹ نفر از ۲۳ فوتبال‌های ایرانی جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل، نیز از این یافته‌ها پشتیبانی می‌کند. بنابراین حضور در جام‌های جهانی رده‌های مختلف را به‌عنوان ویرترین بازار نقل و انتقالات در نظر گرفت و حضور در این بازار را معتنم شمرد. از این‌رو فدراسیون فوتبال تا آنجا که می‌تواند باید کمک‌های مادی و معنوی را برای رسیدن تیم‌های ملی به جام جهانی در رده‌های مختلف فراهم آورد.

یکی از شاخص‌های دیگر استخراج‌شده در نقش‌های فدراسیون فوتبال در نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی، توانمندسازی کارگزاران بازیکنان است. از آنجا که کارگزاران فوتبال‌ها نقش اتصال بین بازیکن و باشگاه‌های خارجی دارند، فدراسیون فوتبال می‌تواند از طریق برگزاری سالانه کارگاه‌های آموزشی با دعوت از کارگزاران صاحب‌نام دنیای فوتبال، به توانمندسازی آنان در زمینه آشنایی با زبان‌های بین‌المللی (انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، اسپانیولی و عربی)، قوانین جدید نقل و انتقالات، مهارت‌های بازاریابی، ترویج، روابط عمومی، مشاوره‌ای مورد نیاز کمک کند.

شاخص شناسایی‌شده دیگر در نقش فدراسیون فوتبال، شناسایی آکادمی‌های نقل و انتقال محور^۱ و حمایت مالی از آنان است. آکادمی‌های فوتبال مراکز آموزشی‌اند که برای تولید استعداد فوتبالی ایجاد می‌شوند. آکادمی‌های فوتبال نقش مهمی در صادرات (نقل و انتقالات) فوتبال‌ها ایفا می‌کنند (۱۲).

1. Transfer-Based Academies

بنابراین، فدراسیون فوتبال نیز می‌تواند آکادمی‌های فوتبالی را که به قصد نقل و انتقال بازیکن تأسیس شده‌اند، شناسایی و حمایت کند تا نه تنها این آکادمی‌ها بتوانند بازیکن برای بازار نقل و انتقالات بین‌المللی تربیت کنند، بلکه از این رهگذر لیگ‌های داخلی و رده‌های مختلف تیم‌های ملی تقویت شوند.

دوازده شاخص در تم عوامل نقش باشگاه قرار گرفتند. یکی از این شاخص‌ها، تشکیل کارگروه نقل و انتقال فوتبالیست برای بازاریابی بازیکنان آماده نقل و انتقال است. به این معنا، زمانی که بازیکن دارای عملکرد متناسب با بازار بین‌المللی نقل و انتقالات فوتبالیست‌هاست، نقش باشگاه این فوتبالیست این است که کارگروه متشکل از چند کارگزار مسلط به بازار نقل و انتقالات بین‌المللی تشکیل دهند تا فعالیت‌های تبلیغاتی برای معرفی بازیکن به باشگاه‌های مختلف دنیا را شروع کنند. تشکیل این کارگروه سبب می‌شود تا بازیکن سریع‌تر توسط باشگاه‌های مختلف دنیا دیده می‌شود و احتمال نقل و انتقال وی قوت گیرد.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، شرکت در بازی‌های رسمی بین‌المللی (قاره‌ای و بین‌قاره‌ای) است. در مسابقات بین‌المللی، این فرصت برای فوتبالیست فراهم می‌شود که توسط تیم رقیب و سایر بازی‌های حاضر در مسابقات دیده شود، بنابراین با شانس دیده شدن در این‌گونه بازی‌ها، احتمال نقل و انتقال وی افزایش می‌یابد. چنانکه دالاس و سودرمن (۲۰۱۳) بیان می‌کنند که بعد از جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی، ۱۰ بازیکن ژاپنی به بوندسلیگای آلمان انتقال پیدا کردند (۱۵). از آنجا که تمامی تیم‌ها امکان حضور در بازی‌های رسمی بین‌المللی را ندارند، می‌توان در مسابقات دوستانه فرصت بازی کردن در مسابقات بین‌المللی را فراهم کرد. از این‌رو باشگاه در صورتی که لیگ داخلی عملکرد مناسبی داشته باشد و حائز حضور در لیگ قهرمانان آسیا باشد یا اینکه با تیم‌های خارجی بازی‌های دوستانه برگزار کند، می‌تواند به نقل و انتقال فوتبالیست کمک کند.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، بازی دادن به استعدادها (زیر ۲۳ سال) در مسابقات رسمی است. با توجه به اینکه باشگاه‌های خارجی بازیکنان جوان را در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی خریداری می‌کنند (۱۴)، باشگاه‌هایی که خواهان فروش بازیکن در این بازارند، باید بازیکنان جوان خود را در بازی‌های رسمی بازی دهند.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، استفاده از مربیان کارآموده بین‌المللی است. سرمربی، در صنعت فوتبال تصمیم‌ساز محوری در فرایند تولید بازیکن ماهر است (۲۱). به این ترتیب که مربی می‌تواند

-
1. Dolles & Sodeman
  2. Friendly Matches

به‌منظور بهبود سطح مهارت‌های بازیکنان از طریق تمرین و آموزش در درازمدت تلاش کند. بنابراین طبیعی است که بعضی مربیان در مقایسه با برخی دیگر کارا تر باشند (۱۴).

شاخص دیگر در تم نقش باشگاه، شایسته‌سالاری باشگاه در انتخاب مربی/ کادر فنی است. شایسته‌سالاری به معنای ویژگی‌های ریشه‌ای فرد شامل انگیزه، خصوصیات، مهارت، نقش اجتماعی و مجموعه دانش است که برای انجام وظیفه به‌کار می‌رود و رویکرد شایسته‌سالاری مبتنی بر تصدی افراد شایسته است (۲۴). شایسته‌سالاری در تمام سطوح باید مورد توجه قرار گیرد و محدود به مدیران نمی‌شود (۴). بنابراین در حوزه نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌های شایسته‌سالاری نیز از اهمیت خاصی برخوردار است.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، ثبات مدیریت باشگاه است. گفته می‌شود که ثبات مدیران، موجب تداوم موفقیت و پیشرفت سازمان می‌شود و بی‌ثباتی مدیریت، می‌تواند آن را دچار انفعال، عدم بازدهی و در نهایت اضمحلال کند (۴۶). ثبات مدیریت نیز در مدیریت باشگاه‌های فوتبال، به‌ویژه در مبحث درآمدزایی باشگاه از طریق فروش بازیکنان، حائز اهمیت است، چراکه فرایند درآمدزایی از طریق فروش بازیکنان در بسیاری از مواقع به بحث استعدادیابی برمی‌گردد و استعدادیابی به برنامه‌های طولانی نیاز دارد و پشتوانه این برنامه‌ریزی طولانی ثبات مدیریت است. از این‌رو، ثبات مدیریت باشگاه در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌ها مهم است.

شاخص دیگر در مؤلفه عوامل نقش باشگاه، داشتن راهبرد برای نقل و انتقال بین‌المللی است. در باشگاه‌های فوتبال دنیا برای درآمدزایی راهبردهای گوناگونی وجود دارد. یکی از این راهبردها، راهبرد نقل و انتقال فوتبال‌هاست (۳۶، ۲). بنابراین داشتن راهبردی برای نقل و انتقالات بین‌المللی اهمیت ویژه‌ای دارد و باشگاه‌های فوتبال در ایران می‌توانند از چنین راهبردی برای درآمدزایی استفاده کنند.

شاخص‌های دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، صعود به لیگ قهرمان آسیا، حضور موفق در لیگ قهرمانان آسیاست. در صورتی که تیم بتواند در لیگ برتر به لیگ قهرمانان حضور پیدا کند، بازیکنان این تیم می‌توانند در بازار نقل و انتقالات بین‌المللی بیشتر دیده شوند. همچنین در صورتی که تیم بتواند به مقامی دست پیدا کند، بازیکنان این تیم می‌توانند شانس بیشتری حضور در بازار نقل و انتقال داشته باشند، چراکه تیمی می‌تواند در لیگ داخلی و لیگ قهرمانان آسیا مقامی به‌دست آورد که بازیکنان باکیفیت داشته باشند. بنابراین باشگاه‌های مختلف دنیا به این نکته توجه دارند و برای خرید چنین بازیکنان باکیفیتی تمایل بیشتری نشان می‌دهند. در همین زمینه ری (۲۰۰۹) بیان می‌دارد در صورتی که تیم‌های فوتبال در

رقابت‌های داخلی یا رقابت‌های بین‌المللی پیروز شوند، قیمت بازیکن افزایش می‌یابد (۳۴). از این رو باشگاه‌ها باید تمام حمایت خود را برای حضور موفقیت‌آمیز در لیگ داخلی و لیگ قهرمانان آسیا به عمل آورند.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، استخدام بازیکنان باکیفیت خارجی است. وقتی باشگاه بازیکن یا بازیکنان باکیفیت خارجی استخدام می‌کند، بازیکنان داخلی مجبور می‌شوند در سطح بالاتری تلاش کنند و بر این اساس بازیکنان داخلی عملکرد خود را ارتقا می‌دهند. در چنین شرایطی بازیکنان داخلی برای رسیدن به استانداردهای بین‌المللی تلاش بیشتری می‌کنند، زیرا بازیکن یا بازیکنان هم‌تیمی خود را می‌بینند که دارای چنین استانداردهایی است. علاوه بر این، بازیکنان هم‌تیمی می‌توانند مدام از چنین بازیکنان باکیفیتی یاد بگیرند. بنابراین بازی کردن در کنار چنین بازیکنان باکیفیت خارجی می‌تواند احتمال نقل و انتقال شدن سایر بازیکنان را افزایش دهد.

شاخص دیگر در تم عوامل نقش باشگاه، مشارکت آکادمی باشگاه با باشگاه‌های استعدادیاب اروپایی است. داری و همکاران (۲۰۰۷) بیان می‌دارند که آکادمی‌های فوتبال داخلی با مشارکت باشگاه‌های اروپایی (مشارکت خارجی)، یکی دیگر از عوامل اصلی مؤثر بر نقل و انتقالات بازیکنان آفریقایی است (۱۱). برای مثال، بسیاری از باشگاه‌های ممتاز پرتغالی مانند اسپورتینگ لیسبون^۱، بنفیکا^۲ و پورتو^۳ با هدف استعدادیابی و پرورش بازیکنان مستعد برای لیگ فوتبال پرتغال در کشورهای موزامبیک و آنگولا سرمایه‌گذاری می‌کنند (۱۱). از این رو مشارکت آکادمی باشگاه با باشگاه‌های استعدادیاب اروپایی راه را برای نقل و انتقال بین‌المللی بازیکنان ایرانی هموار می‌کند.

پنج شاخص در تم عوامل نقش دولت در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌بالیست‌های ایرانی قرار گرفتند. یکی از شاخص‌های نقش دولت در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌بالیست‌ها، تسهیل قوانین نظام وظیفه عمومی برای نقل و انتقال فوتبال‌بالیست است. همان‌طور که کارمیکائیل و همکاران (۱۹۹۹) بیان داشتند، بازار نقل و انتقالات بازیکنان به سبب قوانین و مقررات ممکن است تغییرات چشمگیری کند (۸). بنابراین در ایران می‌توان به حذف سربازی برای بازیکنان نقل و انتقال شده، به عنوان راهکارهای حقوقی اثرگذار بر

-
1. Sporting Lisbon
  2. Benfica
  3. Porto

بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال اشاره کرد. با تصویب چنین قانونی، می‌توان انگیزه و تلاش بازیکنان ایرانی برای نقل و انتقال بین‌المللی را افزایش داد.

یکی دیگر از شاخص‌های نقش دولت در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبالها، خصوصی‌سازی باشگاه‌های فوتبال است. رود و بروئر (۲۰۱۶) دریافتند که مدیران از طریق جذب سرمایه‌گذاران خصوصی می‌توانند به سرمایه‌گذاری‌های نقل و انتقالات بازیکن کمک کنند (۳۵). چنانکه شواهد نشان می‌دهد ۳۰ باشگاه پردرآمد دنیا، سرمایه‌گذار خصوصی دارند (۲۳). از این رو یافته تحقیق حاضر مبنی بر شاخص خصوصی‌سازی باشگاه‌های فوتبال در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبالها، ایرانی منطقی به نظر می‌رسد. حمایت مالی از باشگاه و تشویق‌های مالی از دیگر شاخص‌های نقش دولت در نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالها، ایرانی است. برای مثال، چنانکه شواهد نشان می‌دهد، بارسلونا و رئال مادرید در طول سال‌ها کمک‌های متنوعی را از دولت‌های منطقه‌ای دریافت کرده‌اند (۳۹). از آنجا که دولت در پی فعال کردن بخش خصوصی است، این کار را باید گام به گام انجام دهد. یکی از این گام‌های ابتدایی اختصاص یارانه به باشگاه‌های فوتبال نقل و انتقال محور است تا بتوانند بازیکن به کشورهای خارجی نقل و انتقال کنند و از این طریق برای باشگاه خود درآمدزایی کنند و از این رهگذر به آرامی از وابستگی به دولت خارج شوند. همچنین از آنجا که دولت در پی صادرات است و بازیکن را می‌توان به عنوان کالا محسوب کرد، از این رو برای کمک به بخش صادرات نیز کمک مالی به باشگاه‌های نقل و انتقال محور توجیه عقلانی دارد. دولت می‌تواند برای حمایت مالی از باشگاه در زمینه نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبالها، از اعطای وام و کمک‌های بلاعوض به باشگاه‌ها استفاده کند.

یکی دیگر از شاخص‌های نقش دولت در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبالها، خط‌مشی‌های مالیاتی است. خط‌مشی مالی یا سیاست‌های مالی، سیاستی است که در آن دولت از طریق مخارج و درآمدهای خودش تلاش می‌کند تا بتواند تأثیر مثبتی بر درآمد ملی، تولید و اشتغال بگذارد و از تأثیر منفی بر آنها نیز جلوگیری کند (۴۱). در همین زمینه، دولت برای اینکه بتواند از تولید و رشد صادرات فوتبالها در باشگاه‌های ایران حمایت کند، می‌تواند معافیت‌های مالیاتی یا تخفیف مالیاتی در نظر بگیرد.

پنج شاخص در تم عوامل نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبالها، ایرانی قرار گرفتند. کارگزار بازیکن، فرد حقیقی است که به ازای دریافت دستمزد، مطابق با آیین‌نامه کارگزاران فیفا

یک بازیکن را به باشگاه معرفی می‌کند تا قرارداد استخدام امضا کند (۱۸). یکی از شاخص‌های نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌بالیست‌ها، مشاوره به بازیکن در انتخاب باشگاه است. این یافته با یافته دامو (۲۰۱۴) همخوان است (۱۰). از این‌رو، مشاوره به بازیکن در انتخاب باشگاه نقش مهمی در نقل و انتقال بازیکن ایفا می‌کند.

یکی دیگر از شاخص‌های نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌بالیست‌ها، کمک به بازیکن در تعیین حقوق (دستمزد) بازیکن است. از آنجا که کارگزار بازیکن می‌تواند نقش موکل فرد را ایفا کند (۱۰) و تجربه بیشتری در تنظیم طول قرارداد استخدام بازیکن دارد (۱۸)، بنابراین انتظار می‌رود با مشاوره‌هایی که در تعیین دستمزد مناسب به بازیکن می‌دهد، باشگاه‌های خریدار را برای خرید بازیکن مشتاق نگه‌دارد.

یکی دیگر از شاخص‌های نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌بالیست‌ها، مهارت در زبان‌های بین‌المللی است. در همین زمینه، محققان بیان می‌دارند که صحبت کردن به زبان‌های بین‌المللی بر حرفه کارگزار بازیکن اثرگذار است. برای مثال، سیلوانو مارتینا^۱ که معروفیتش به سبب نمایندگی کارگزاری جیانلویجی بوفون^۲ دروازه‌بان تیم ملی ایتالیا است، همچنین کارگزار بازیکنانی مثل نمانجا ویدیچ^۳، بوسکو یانکوویچ^۴ و میلان میلانویچ^۵ در صربستان و تیم ماتواژ^۶ اسلونویایی و ادین ژکو^۷ بوسنیایی در لیگ یک ایتالیا، به زبان‌های جمهوری یوگسلاوی سابق مسلط است. علاوه بر این دانستن زبان‌های خارجی برای ایجاد شبکه‌های گسترده لازم است. برای مثال، پائولو سارایا کوئلهو^۸ که از محبوب‌ترین کارگزارهای آلمانی است، شهرتش بیشتر به سبب مهارت‌های زبانی است (۳۱). بنابراین می‌توان گفت که دانستن زبان‌های بین‌المللی به کارگزار کمک می‌کند تا هنگام برقراری ارتباط و عقد قرارداد راحت‌تر ارتباط برقرار کند و از این‌رو باشگاه خریدار تمایل بیشتری دارد تا با بازیکنی که چنین کارگزاری دارد، برای نقل و انتقالش تلاش کند.

-
1. Silvano Martina
  2. Gianluigi Buffon
  3. Nemanja Vidić
  4. Bosko Janković
  5. Milan Milanović
  6. Tim Matavž
  7. Edin Dzeko
  8. Paulo Saravia Coelho

یکی دیگر از شاخص‌های نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌ها، ارتباطات گسترده است. کارگزار بازیکن در کشور محل اقامت و خارج از کشور به ایجاد شبکه گسترده نیاز دارد. برای کارگزاران بازیکن داشتن شبکه‌های اجتماعی به‌منظور استعدادیابی، استخدام و جایابی^۱ بازیکنان حیاتی است (۳۱). برای مثال علت نقل و انتقال کولو توره ساحل عاجی به باشگاه آرسنال، دوست بودن کارگزار این بازیکن با آرسن ونگر مربی آرسنال بوده است (۳۱).

یکی دیگر از شاخص‌های نقش کارگزار بازیکن در نقل و انتقال بین‌المللی فوتبال‌ها، به‌روز بودن اطلاعات است. در واقع داشتن آگاهی کامل از وضعیت بازار نقل و انتقال از ضروریات کارگزار بازیکن است (۱۸). برای این کار لازم است خود کارگزار از وضعیت فنی بازیکنش آگاهی کامل داشته باشد و همزمان وضعیت بازار نقل و انتقال را نیز رصد کند تا در صورتی که سایر تیم‌ها جای خالی و با قیمت مناسب‌تری برای بازیکنش داشته باشند، او را به باشگاه موردنظر معرفی کند.

در پایان، با توجه به نتایج می‌توان از یافته‌های این مطالعه به‌عنوان معیاری به‌منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف ابعاد بازار نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌ها بهره برد. با وجود این، اگرچه تعیین مؤلفه‌ها و شاخص‌های بازار نقل و انتقالات فوتبال‌های ایرانی به ضابطه‌مند کردن معیارها و وحدت نظری و عملی تحلیلگران و تصمیم‌گیران کمک می‌کند، نباید آن را الگویی ایستا در نظر گرفت، بلکه باید آن را به‌عنوان چارچوب اصلی و پایه بررسی نظری و اقدام عملی تلقی کرد و با تغییرات محیطی، نسبت به پویایی آن تلاش نمود. علاوه بر این، با توجه به اینکه یافته‌ها نشان داد که شش شاخص اصلی عامل فنی، عوامل غیرفنی، کارگزار، باشگاه، فدراسیون و دولت شاخص‌های تعیین‌کننده در نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌های ایرانی‌اند، از این‌رو به فعالان حوزه نقل و انتقالات بین‌المللی فوتبال‌ها پیشنهاد می‌شود که با دید سیستمی به این مقوله نگاه کنند؛ به‌عبارت دیگر، تک‌تک اجزای بازار نقل و انتقالات را با هم ببینند و آنها جدا از هم نپندارند. در نهایت می‌توان پیش‌بینی کرد در صورتی که شاخص‌های ذکر شده در تحقیق برآورده شود، در سال‌های نه‌چندان دور حضور فوتبال‌های ایرانی در نقل و انتقالات بین‌المللی پررنگ‌تر شود.

-
1. Placement
  2. Kolo Touré
  3. Well- Informed

منابع و مأخذ

1. András K. Business elements in sports, through example of football. Ph.D. Dissertation, Budapest University of Economics Sciences and Public Administration 2003.
2. Andreff W, Staudohar PD. The Evolving European Model of Professional Sports Finance. *Journal of sport economics*, 2000; 1(3): 257–276.
3. Arai A, Ko Y, Kaplanidou K. Athlete Brand Image: Scale Development and Model Test. *European Sport Management Quarterly*. 2013; 13: 383-403.
4. Baziari E, Amirtash A. Appointment of managers with meritocracy criteria in the Physical Education Organization of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Motor Science and Sports*. 2013; 7 (4): 1-10 [In Persian].
5. Bryson A, Frick B, Rob SR. The Returns to Scarce Talent: Footedness and Player Remuneration in European Soccer. *Journal of Sports Economics*. 2012; 000(00) 1-23
6. Chan M. 9 Factors to Determine a Football Players Transfer Value – Comparison to US Sports. *Arsenal Review* 2014.
7. Carmichael F, Thomas D. Bargaining in the transfer market: theory and evidence. *Applied Economics*. 1993; 25: 1467-1476.
8. Carmichael F, Forrest D, Simmons R. The labour market in association football: who gets transferred and for how much? *Bulletin of Economic Research*. 1999; 51(2): 125-150.
9. Creswell JW. *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approach*. Washington DC: SAGE Publications Inc. 2013.
10. Damo AS. Training soccer players in Brazil. *Soccer & Society*. 2014; 15(1): 93–107.
11. Darby P, Akindes G, Kirwin M. Football Academies and the Migration of African Football Labor to Europe. *Journal of Sport & Social Issues*. 2007; 31 (2): 143-161.
12. Darby P. Gains versus Drains: Football Academies and the Export of Highly Skilled Football Labor. *Brown Journal of World Affairs*. 2012; 18 (2): 265-277.
13. Darby P. Moving players, traversing perspectives: Global value chains, production networks and Ghanaian football labour migration. *Geoforum* . 2013; 50: 43–53
14. Dobson S, Goddard J. *The economics of football*. Second edition, Cambridge university press 2011.
15. Dolles H, Söderman S. Twenty years of development of the J-League: analyzing the business parameters of professional football in Japan. *Soccer & Society*. 2013; 14 (5): 702-721.
16. Ferreira P, Loures L, Rato NJ, Dionísio, A. The behaviour of share returns of football clubs: An econophysics approach. *Statistical Mechanics and its Applications*. 2017; 47 (15): 136-144.
17. Fløtnes TG. Factors of success for Norwegian top football clubs. Master Thesis, Copenhagen Business School, Denmark. 2011.
18. Fornalik JA. *Players' Agents' Role in Football Transfer Market: Evaluating the. Need of Improving FIFA Regulations*. Chicago-Kent College of Law, Entertainment Law Seminar. 2013.

19. Franck F, Nuesch, S. Talent and/or popularity: what does it take to be a superstar? *Economic Inquiry*. 2012; 50(1): 202–216.
20. Gulbrandsen AM, Gulbrandsen CM. Valuation: A Complete Pricing Framework. Unpublished Master thesis. 2011.
21. Hadley L, Poitras M, Ruggiero J, Knowles S. Performance Evaluation of National Football League Teams, managerial and decision economics. 2000; 21: 63–70.
22. Herberger TA, Wedlich F. What Athletic Characteristics Determine Professional Football Players' Market Values: A Crowdsourced Valuation? 2016; 16.
23. Lehman E, Schulze G. What does it take to be a star? The role of performance and the media for German Soccer Players. Mimeo, Department of Economics and Management, University of Augsburg. 2005.
24. McClelland D. The Need for Power, Sympathetic Activation and Illness. *Motivation and Emotion*. 1982; 6(1): 31-41.
25. McGovern P. Globalization or internationalization? Foreign footballers in the English League, 1946–95. *Sociology*. 2002; 36(1): 23–42.
26. Mohammadi K, Ahmadi K, Fathi A, Azad Fallah P, Ebadi A. Mental Health Indicators: Development of Mental Health Indicators in Iran". *Journal of Education, Health and Health Promotion*. 2013; 2(1): 37-48 [In Persian].
27. Müller O, Simons A, Weinmann M. Beyond crowd judgments: Data-driven estimation of market value in association football. *European Journal of Operational Research*. 2017; 263 (2): 611-624.
28. Oprean VB, Oprisor T. Accounting for soccer players: capitalization paradigm vs. expenditure. *Procedia Economics and Finance*. 2014; 15: 1647 – 1654.
29. Pedersen DM. Perceived relative importance of psychological and physical factors in successful athletic performance. *Percept Mot Skills*. 2000; 90: 283-290.
30. Poli R, Rossi G, Besson B. Football agents in the biggest five European football market: an empirical research report. CIES football observatory. 2012.
31. Poli R, Ravenel L, Besson R. Transfer expenditure and results. CIES Football Observatory Monthly Report 2015; 3 March.
32. Proni MW, Zaia FH. Financial condition of Brazilian soccer clubs: an overview. *Soccer & Society*. 2014; 15(1); 108-122.
33. Rachid Kalla, A. Analysis of variables which determine football player's market value. *Economics Senior Thesis*. 2015.
34. Rey FB. Are Footballers worth It? *Frontier Economics*. 2014.
35. Rohde M, Breuer C. Europe's Elite Football: Financial Growth, Sporting Success, Transfer Investment, and Private Majority Investors. *International Journal of Financial Studies*. 2016; 12(4):1-21.
36. Rosca V. The Financial Contribution of International Footballer Trading to the Romanian Football League and to the National Economy. *Theoretical and Applied Economics*. 2012; 4:145-166.

37. Ruijg J, van Ophem H. Determinants of football transfers. *Applied Economics Letters*. 2015; 22(1): 12-19.
38. Spieler MJ. Predicting Starting Status: Factors Contributing to the Success of Collegiate Football Players. Master thesis. Georgia Southern University. 2006.
39. Storm RK. The rational emotions of FC København: a lesson on generating profit in professional soccer. *Soccer & Society*. 2009; 10(3): 459-476.
40. Straus A, Corbin J. *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. Third Edition, Los Angeles: Sage Publications. 2008.
41. Taherpur H, Memarzadeh G. Factors Affecting the Successful Implementation of Tax Policies Adopted by Parliament. *Economic Research Journal*. 2008; 4: 45-68 [In Persian].
42. Tamnaeifar M, Lais H, Mansoori A. The Relationship between Perceived Social Support and Student Self-Efficacy". *Journal of Social Psychology*. 2013; 28 (8): 39-31 [In Persian].
43. Tavana M, Azizi F, Azizi.F, Majid B. A fuzzy inference system with application to player selection and team formation in multi-player sports. *Sport Management Review*. 2013: 16, 97-110
44. Yuan H. Predicting Market Value of Soccer Players Using Linear Modeling Techniques. Discussion paper. 2013
45. Zaimi R. The relationship between fitness indicators and the ability to repeat sprints in male soccer players. Unpublished master's thesis, Faculty of Science and Education, Shiraz University. 2012 [In Persian].
46. Zali N, Zali R. Study of stability and stability in regional development management in 2005-2006: A case study of senior managers of development management in East Azerbaijan province. *Development Management Process*. 2010; 73: 84-108 [In Persian].

Identification of Indicators of the International Transfer of Iranian Footballers by Using the Theme Analysis

Seyed Esfandiyar Mousavi*¹- Mohammad Khabiri ²

1.Ph.D. of sport management, faculty of physical education and sport sciences, university of Tehran, Tehran, Iran 2. Associate Professor of sport management, faculty of physical education and sport sciences, university of Tehran, Tehran, Iran

Abstract

Today, the football players' transfer market is internationalized. The purpose of this study was to identify the indices of the international transfer market for Iranian footballers through qualitative research method and using the theme analysis. The statistic population was consisted of transferred players, the managers of the clubs that players were transferred during their management, Presidents and Secretaries of the current and former Football Federation, agents of players, Academic members with simultaneous marketing and football expertise, Faculty members with simultaneous expertise in marketing and football, Senior managers of sport, And sampling was unpredictable in both targeted and snowball mode. This study lasted for 10 months (January 2016 to December 2016 or Persian date from Bahman 1394 to Azar 1395). The results of the study led to the identification of 62 indicators in six main themes, namely, the role of the of the technical performance of the player, the role of the player's non-technical factors, the role of the national federation, the role of the club, the role of the government and the role of the player's agent in the international transfer market for Iranian footballers. At the end, the findings of this study can be used as a criterion to identify the strengths and weaknesses of the dimensions of the international football transfer market.

Keywords

Footballer Export, Footballer Transfers, Iranian Footballer, Football Trading, Theme Analysis.

---

*Correspondent Author: Email: esfandiiyarmousavi@yahoo.com Tel: +989120721585